

Scris de **Andrei Coman**

2025-10-31

Decizie istorică la ÎCCJ. Victimele efectelor vaccinării anti-COVID pot invoca în instanță și răspunderea statului

Decizie sonoră în justiție. Instanța Supremă dă unde verde acțiunilor în justiție pentru efectele vaccinării anti-COVID. Astfel, și statul ar putea fi tras la răspundere.

Înalta Curte de Casație și Justiție (ÎCCJ) a decis că persoanele care susțin că au fost afectate de vaccinarea anti-COVID-19 pot solicita despăgubiri nu doar prin legea specială privind produsele cu defecte. Ci și pe baza prevederilor Codului Civil referitoare la răspunderea delictuală.

ÎCCJ a respins recursurile depuse de Ministerul Sănătății și al Finanțelor

Conform Deciziei nr. 525 din 18 martie 2025, publicată în octombrie 2025, regimul special din Legea nr. 240/2004 nu împiedică acțiunile întemeiate pe art. 1349 și 1357 Cod Civil, atunci când reclamantul semnalează posibile conduite greșite ale altor entități, diferite de producător. ÎCCJ a respins recursurile depuse de Ministerul Sănătății și Statul Român prin Ministerul Finanțelor, menținând decizia Curții de Apel care ceruse analiza excepțiilor privind calitatea procesuală pasivă și luând în considerare răspunderea delictuală subsidiară.

„În stabilirea răspunderii producătorilor pentru pagubele generate de produsele cu defecte, prevederile art. 9 din Legea nr. 240/2004 recunosc expres posibilitatea persoanei prejudiciate, de a acționa pentru repararea pagubei nu numai în temeiul legii speciale, împotriva producătorului produsului care a generat paguba, ci și în temeiul dispozițiilor de drept comun, împotriva altor persoane despre care afirmă că i-au cauzat prejudiciul, prin acțiunile sau inacțiunile culpabile ale acestora.

Astfel, în cazul în care reclamanta și-a fundamentat acțiunea nu numai pe dispozițiile Legii nr. 240/2004, ci și pe dispozițiile art. 1349 și art. 1357 C. civ., referitoare la răspunderea delictuală pentru fapta proprie, în mod corect instanța de apel a analizat excepțiile lipsei calității procesuale pasive a pârâților inclusiv din perspectiva temeiului subsidiar invocat" – anunță ÎCCJ pe portalul instanței.

Instanța supremă a plecat de la art. 9 din Legea nr. 240/2004, care consacră caracterul neexclusiv al răspunderii pentru produse, permițând cumulul ori alternativa cu răspunderea contractuală sau extracontractuală. În raport cu această normă, Curtea a arătat că simplul fapt că litigiul privește un „produs” nu impune ignorarea pretinselor fapte ori omisiuni imputabile altor entități, susceptibile a fi analizate în cadrul răspunderii delictuale de drept comun. În consecință, legitimarea procesuală pasivă a pârâților chemați pentru fapte proprii nu poate fi respinsă pe motivul existenței regimului special al producătorului.

ÎCCJ a reținut totodată că trimiterea la Strategia Națională de Vaccinare aprobată prin H.G. nr. 1031/2020 este nerelevantă pentru chestiunea calității procesuale pasive, care vizează doar identitatea dintre pârât și subiectul pasiv al raportului litigios; aspectele de fond – existența faptei ilicite, vinovăția și legătura de cauzalitate – rămân pentru rejudecare.

Contextul cauzei

Acțiunea a fost introdusă la 25 mai 2023 pe rolul Tribunalului Sălaj de reclamanta A., care a solicitat daune morale de 100.000 de euro și o prestație lunară pentru prejudiciu viitor, invocând o tromboză apărută după vaccinarea anti-COVID-19 cu un produs al societății B., lotul ABV2856, administrat la 2 martie 2021. Pârâți au fost Statul Român prin Ministerul Finanțelor, Ministerul Sănătății, Guvernul României și B. S.R.L., iar temeiul juridic a combinat Legea nr. 240/2004 cu art. 1349 și 1357 Cod civil privind răspunderea pentru fapta proprie. Instanța de fond a admis excepția lipsei calității procesuale pasive pentru toți pârâții și a respins acțiunea ca îndreptată împotriva unor persoane fără legitimare pasivă.

Curtea de Apel Cluj a întors soluția, a respins excepțiile de lipsă a calității procesuale pasive pentru Stat, Ministerul Sănătății și Guvern, și a trimis cauza spre rejudecare pe fond, păstrând restul dispozițiilor.

Ministerul Sănătății și Statul Român au declarat recurs, susținând că regimul special al răspunderii producătorului ar exclude examinarea răspunderii delictuale și că împrejurările de sănătate publică nu le-ar conferi calitate procesuală pasivă. Înalta Curte a respins criticile, subliniind obligația instanței de apel de a se raporta și la temeiul delictual atunci când acesta este invocat subsidiar.

Aspect important

Elementul esențial al raționamentului îl reprezintă interpretarea art. 9 din Legea nr. 240/2004: aplicarea legii speciale nu exclude cereri întemeiate pe răspunderea civilă de drept comun. Pe acest fundament, Înalta Curte a validat abordarea instanței de apel, care a examinat excepția lipsei calității procesuale pasive nu doar prin prisma răspunderii pentru produse, ci și din perspectiva faptei proprii pretins delictuale a autorităților chemate în judecată.

Dosarul se întoarce la Tribunalul Sălaj pentru rejudecarea pe fond a pretențiilor împotriva Statului Român prin Ministerul Finanțelor, Ministerului Sănătății și Guvernului României, cu administrarea probelor privind existența faptei ilicite, vinovăția, legătura de cauzalitate și întinderea prejudiciului. Direcția trasată de ÎCCJ nu anticipează soluția pe fond, dar

obligă la o examinare substanțială a ambelor paliere de răspundere, în acord cu principiile protecției efective a drepturilor.